

Vorming Protestantse Gemeente te Zwijndrecht

Artikel verschenen in het kerkblad "Hervormd en Gereformeerd Zwijndrecht" d.d. 1-12-22

Geschiedenis van het proces

Enige weken geleden hebben we u geïnformeerd over het proces van samengaan van de Gereformeerde Kerk Zwijndrecht (Bethelkerk), de Gereformeerde Kerk Zwijndrecht – Groot Lindt (Develhof) en de Hervormde Gemeente (bestaande uit de wijkgemeenten De Hoeksteen, Oude Kerk en Lindtse Hof). De kerkenraden van deze kerken en wijkgemeenten hebben korter of langer geleden het principebesluit genomen dat ze gezamenlijk de Protestantse Gemeente te Zwijndrecht willen gaan vormen. Dat is de formele kant van dit proces. Maar het is ook goed om naar de 'binnenkant' te kijken: op het niveau van verschillende wijkgemeenten wordt er al jarenlang samengewerkt, op het gebied van vorming en toerusting draaien we een gezamenlijk programma, sinds 2006 hebben we één kerkblad en is er ook een zogenaamd 'PKN-overleg' tussen vertegenwoordigers van de verschillende kerkenraden.

Concrete stappen vanaf 2016

Vanuit dit PKN-overleg is in 2016 het initiatief genomen om als verschillende kerken d.m.v. een intentieverklaring het voornemen uit te spreken om op termijn één Protestantse Gemeente te vormen. In 2018 is er een visiecommissie onder leiding van een externe deskundige gestart die de opdracht kreeg om te onderzoeken hoe verdere stappen op weg naar de totstandkoming van de Protestantse Gemeente er uit zouden zien en welke scenario's daarbij mogelijk zouden zijn. Die visiecommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de twee Gereformeerde Kerken en (toen nog) vier hervormde wijkgemeenten, heeft in mei 2019 zijn eindrapportage uitgebracht. Dit rapport is in alle kerkenraden besproken en geaccordeerd. De visie en de aanbevelingen in dit rapport vormden dan ook de basis voor het proces van samengaan dat in 2020 formeel in gang is gezet. In een volgend artikel zullen we uitgebreider ingaan op de visie en de aanbevelingen uit dit rapport.

Het is ook wel goed om te vermelden dat in vele andere plaatsen in Nederland na 1 mei 2004 (de datum waarop de Protestantse Kerk in Nederland is ontstaan) de stap is gezet om als Hervormde Gemeente en Gereformeerde Kerk samen te gaan als Protestantse Gemeente. Je kunt dat dus duiden als: het heeft best wel lang geduurd voordat we in Zwijndrecht eraan toe zijn! Maar goed, de positieve keerzijde is dat we ook kunnen leren van die gemeentes waar het goed ging en wellicht ook van de plaatsen waar het niet is gelukt.

Hoe verder?

In de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland is duidelijk omschreven welke stappen plaatselijke gemeentes en kerken moeten zetten om samen een Protestantse Gemeente te gaan vormen. Het komt erop neer dat er vooral afspraken gemaakt moeten worden over de organisatie, het beleid en het financiële beheer op centraal niveau. Die afspraken worden vastgelegd in documenten die aan de (wijk)gemeenten worden voorgelegd. Gemeentelieden krijgen de gelegenheid om te reageren op deze stukken. Nadat de kerkenraden kennis hebben genomen van deze reacties en naar aanleiding daarvan nog eventueel wijzigingen hebben aangebracht in de stukken, worden ze samen met het principebesluit om samen te gaan ter goedkeuring naar het zogenaamde Breed Moderamen van de Classicale Vergadering gestuurd (BMCV). Wellicht bekend, maar Zwijndrecht maakt deel uit van de classis Zuid-Holland Zuid. Bij de beoordeling van de stukken laat het BMCV zich adviseren door het Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken (CCBB). Mocht het zo zijn dat het BMCV kanttekeningen heeft bij de stukken en daarom geen goedkeuring verleent, dan moeten de documenten gewijzigd worden en opnieuw aan de gemeentelieden worden gepresenteerd. Na goedkeuring door het BMCV moeten de kerkenraden nog het officiële besluit nemen om samen te gaan als Protestantse Gemeente Zwijndrecht. Omdat kerkgenootschappen ook rechtspersonen zijn, moet er ook nog een

civielrechtelijke procedure worden gevolgd. Dat betekent dat de vermogensrechtelijke fusie in een notariële akte vastgelegd zal worden (met alle regelgeving daaromtrent).

Waar staan wij nu in het proces?

Voor dit hele proces heeft de stuurgroep een planning gemaakt die uitgaat van de startdatum van de Protestantse Gemeente Zwijndrecht op 1 januari 2024. Om dit te kunnen halen, moeten de stukken voor de zomervakantie volgend jaar zover gereed zijn dat ze officieel ter goedkeuring bij het BMCV kunnen worden ingediend. Op dit moment wordt er in de verschillende werkgroepen (Algemeen, Diaconaat en Kerkrentmeesterlijk Beheer) hard aan de totstandkoming van de documenten gewerkt. In december staat er een vergadering van de kerkenraden van de Gereformeerde Kerken en de Hervormde Gemeente gepland. Tijdens die vergadering zullen de kerkenraadsleden uitgebreid worden geïnformeerd over het proces en zullen ook de eerste documenten worden gepresenteerd.

Eenheid en verscheidenheid

Twee Gereformeerde Kerken en drie hervormde wijkgemeenten, elk met hun eigen kleur of identiteit zo u wilt, zullen straks samengaan als één Protestantse Gemeente. Uiteraard onder het voorbehoud dat de principebesluiten resulteren in definitieve besluiten. Die ene Protestantse Gemeente zal dan bestaan uit vijf wijkgemeenten, elk met nog steeds hun eigen kleur of identiteit. Dit betekent dat op centraal, overkoepelend niveau alleen besluiten worden genomen t.a.v. zaken die het geheel van de gemeente aangaan. Die zaken zijn in de kerkorde precies aangegeven. Op wijkniveau zal er niet veel veranderen. Over de inrichting van de erediensten, de activiteiten voor jong en oud, de benoeming van kerkenraadsleden, enz., enz., blijft de wijkkerkenraad het volledige zeggenschap behouden. Eén worden betekent dus niet: we gaan het allemaal op dezelfde manier doen, of: de grootste wijkgemeente krijgt het voor het zeggen. Nee, één worden betekent: we gaan op centraal niveau de krachten bundelen en samen doen wat nodig is om op wijkniveau goed te kunnen functioneren. En we gaan elkaar helpen waar dat kan en nodig is. Anders gezegd: wat centraal moet, doen we centraal; wat in de wijk kan, doen we in de wijk.

Vragen?

Het is ons voornemen om u maandelijks via het kerkblad te informeren over de voortgang van het proces. Daarnaast zullen er ook gemeenteavonden of –vergaderingen worden belegd waarin inhoudelijke presentaties gegeven zullen worden over de afspraken die gemaakt zijn. Mocht u nu toch al vragen hebben over dit proces, dan kunt u die natuurlijk stellen aan uw eigen kerkenraad.

Namens de stuurgroep Vorming Protestantse Gemeente te Zwijndrecht
Fons Oorschot, secretaris stuurgroep